

2. โอกาสและความท้าทายจากประชาคมอาเซียน

2.2 ด้านเศรษฐกิจ

การดำเนินงานเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ตามแผนงาน AEC Blueprint 2015 ครอบคลุมการเปิดเสรี ความร่วมมือ และการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน และในช่วงหลังปี 2558 อาเซียนจะดำเนินการตามแผนงาน AEC Blueprint 2025 ซึ่งยังคงมีความเกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์การจัดตั้งประชาคมอาเซียนและมีสาระที่ต่อยอดจากแผนงานเดิม

การดำเนินงานภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความท้าทายต่อประเทศไทยที่สำคัญ ดังนี้

โอกาส

1. โอกาสที่ไทยจะขยายตลาดการค้าและการลงทุนในอาเซียนซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจสูงกว่าภูมิภาคอื่นๆ
2. ความสามารถที่ไทยจะแสวงหาปัจจัยการผลิตที่หลากหลายและราคาถูกจากประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ เช่น แรงงาน วัตถุดิบ
3. โอกาสจากตลาดที่ใหญ่ขึ้น ซึ่งอาเซียนมีประชากรจำนวนกว่า 600 ล้านคน¹ และชนชั้นกลางมีแนวโน้มจะขยายตัวเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 65 ของประชากรทั้งหมดในอาเซียนภายในปี 2573
4. โอกาสในการขยายฐานการผลิตไปยังประเทศต่างๆ ที่มีปัจจัยการผลิตที่ดีและมีประสิทธิภาพ
5. โอกาสในการถ่ายทอดเทคโนโลยี และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ จากความร่วมมือภายใต้อาเซียน
6. โอกาสในการสร้างความเชื่อมั่นของประชาคมโลกต่ออาเซียน ส่งผลให้การค้าและการลงทุนเพิ่มมากขึ้นในอาเซียน
7. โอกาสที่อาเซียนต้องเร่งปรับปรุงกฎระเบียบและประสิทธิภาพภายในประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์จากการเจริญเติบโตของภูมิภาคให้ได้โดยเร็ว²
8. โอกาสในการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคให้เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายการผลิตของโลก
9. สภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทำให้ไทยเป็นแหล่งดึงดูดการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว และบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริการด้านสุขภาพ
10. โครงสร้างพื้นฐานภายในอาเซียนมีความทันสมัย สะดวกและคล่องตัว ส่งผลให้การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น
11. โอกาสในการพัฒนา SMEs ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับโลกผ่านมาตรการต่างๆ ในอาเซียน โดยสร้างความเข้าใจแนวโน้มที่สำคัญในการผลิต สร้างกลุ่มอุตสาหกรรมรายสาขา ส่งเสริมเทคโนโลยี และนวัตกรรม เชื่อมโยงธุรกิจกับภาควิชาการ ส่งเสริมการเข้าสู่ตลาดและยกระดับความเป็นสากล สนับสนุนความเป็นหุ้นส่วน

¹ อาเซียนมี GDP 20.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อาเซียน+3 มีประชากรจำนวน 2,000 ล้านคน GDP มากกว่า 13 ล้านดอลลาร์สหรัฐ อาเซียน+6 มีประชากรจำนวน 3,300 ล้านคน GDP มากกว่า 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

² ธนาคาร HSBC คาดการณ์ว่า ประเทศอาเซียนที่จะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงตามลำดับในปี 2050 ได้แก่ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เวียดนาม อินโดนีเซีย และไทย

1. ความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าและบริการให้มีมูลค่าเพิ่มและมีเอกลักษณ์
2. ความจำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม
3. ความจำเป็นในการส่งเสริมและพัฒนา SMEs ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจและแข่งขันได้
4. ความจำเป็นในการส่งเสริมการคิดค้นนวัตกรรม การวิจัย และการพัฒนาในสาขาต่างๆ
5. ความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อก้าวสู่ระดับการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น ทั้งในการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการกระตุ้นการสร้างนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากเศรษฐกิจโลกจะมีการแข่งขันและประสิทธิภาพการผลิตที่สูงขึ้น โดยมีทรัพย์สินทางปัญญาเป็นปัจจัยในการเพิ่มปริมาณและมูลค่าการส่งออก
6. ความจำเป็นในการปรับปรุงระบบและต้นทุนโลจิสติกส์
7. ความจำเป็นในการพัฒนาแรงงานเพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพแรงงาน
8. ความจำเป็นในการสร้างทรัพยากรมนุษย์
9. ความจำเป็นในการปรับปรุงโครงสร้างกฎหมายและกฎระเบียบของประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาและการแข่งขัน
10. ความจำเป็นในการสร้างสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการภายในภาครัฐ
11. ความจำเป็นในการสร้างกระบวนการหรือทางสังคมที่มีความรับผิดชอบร่วมกันมากขึ้น มีการประสานระหว่างธุรกิจ แรงงานและภาครัฐเพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน และได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง
12. ความจำเป็นในการรับมือกับแนวโน้มสำคัญของโลกและประเด็นใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น การขยายตัวของการไหลเวียนของปัจจัยการผลิตข้ามพรมแดนที่เชื่อมต่อกันมากขึ้น และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นสิ่งกำหนดการผลิต การค้า บริการและการลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น

1. หนังสือ “รอบรู้ ... ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
2. AEC Blueprint 2025 ฉบับลงวันที่ 2 ตุลาคม ค.ศ. 2015

กองเศรษฐกิจ
กรมอาชญากรรม
พฤษภาคม 2558